

Zadłużenie Skarbu Państwa 3/2018

Biuletyn miesięczny

Zadłużenie Skarbu Państwa (SP) na koniec marca 2018 r.

wyniosło **958.125,6 mln zł**, co oznaczało:

- wzrost o 6.108,3 mln zł (+0,6%) w marcu 2018 r.,
- wzrost o 29.652,7 mln zł (+3,2%) od początku 2018 r.

Tablica 1. Przyczyny zmiany długu SP (w mld zł)

	III 2018	I-III 2018
Zmiana zadłużenia SP	6,1	29,7
1. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa:	2,6	-13,3
1.1. Deficyt budżetu państwa	1,3	-3,1
1.2. Deficyt budżetu środków europejskich	0,0	0,0
1.3. Koszty reformy emerytalnej ¹⁾	0,4	0,9
1.4. Przychody z prywatyzacji	0,0	0,0
1.5. Saldo depozytów JSFP i sądowych	-2,1	-3,6
1.6. Zarządzanie środkami europejskimi	3,3	-7,0
1.7. Saldo udzielonych pożyczek	0,0	0,1
1.8. Pozostałe potrzeby pożyczkowe ²⁾	-0,4	-0,4
2. Zmiany niewynikające z potrzeb pożyczkowych:	2,4	41,8
2.1. Różnice kursowe	1,6	1,6
2.2. Zmiana stanu na rachunkach budżetowych	0,8	39,7
2.3. Pozostałe czynniki ³⁾	0,0	0,4
3. Zmiany pozostałego długu SP:	1,2	1,2
3.1. Depozyty JSFP ⁴⁾	-0,2	-0,2
3.2. Depozyty sądowe ⁵⁾	1,4	1,4
3.3. Pozostałe zadłużenie SP	0,0	0,0

¹⁾ Środki dla FUS z tytułu ubytku składki przekazywanej do OFE

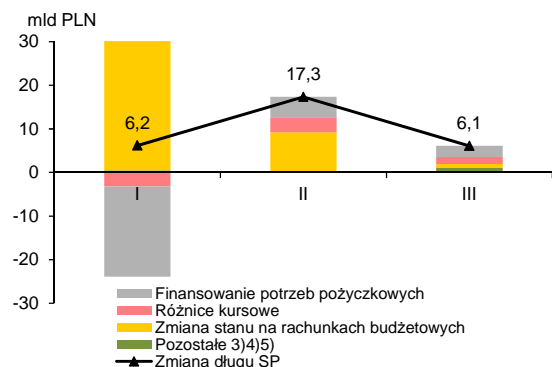
²⁾ Saldo prefinansowania zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE, udziały w międzynarodowych instytucjach finansowych oraz pozostałe rozliczenia krajowe i zagraniczne

³⁾ Dyskonto od SPW, indeksacja SPW, transakcje sell-buy-back

⁴⁾ Depozyty przyjęte od jednostek sektora finansów publicznych (JSFP) posiadających os. prawną

⁵⁾ Depozyty sądowe od JSFP posiadających os. prawną i podmiotów spoza SFP

Przyczyny zmian długu SP w okresie I-III 2018 r.

Według wstępnych szacunkowych danych, **zadłużenie SP na koniec kwietnia 2018 r.** wyniosło **ok. 949,0 mld zł**, co oznaczało spadek o 9,2 mld zł (-1,0%) m/m i wzrost o 20,5 mld zł (+2,2%) wobec końca 2017 r. Zadłużenie w podziale według kryterium miejsca emisji wyniosło:

- dług krajowy:** ok. 653,5 mld zł,
- dług w walutach obcych:** ok. 295,5 mld zł (tj. 31,1% całego długu SP).

Wzrost zadłużenia w marcu 2018 r. był głównie wynikiem:

- finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (+2,6 mld zł), w tym deficytu budżetu państwa (+1,3 mld zł),
- zwiększenia stanu środków na rachunkach budżetowych (+0,8 mld zł) związanego z gromadzeniem środków na finansowanie potrzeb pożyczkowych,
- osłabienia złotego (+1,6 mld zł) – po 0,7% wobec EUR, JPY i CNY oraz umocnienia o 0,1% wobec USD i o 1,3% wobec CHF,
- wzrostu długu z tytułu depozytów sadowych (+1,4 mld zł).

Wzrost zadłużenia od początku 2018 r. był głównie wypadkową:

- zwiększenia stanu środków na rachunkach budżetowych (+39,7 mld zł) związanego z gromadzeniem środków na finansowanie potrzeb pożyczkowych,
- ujemnych potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa (-13,3 mld zł), w tym nadwyżki budżetu państwa (-3,1 mld zł) i salda zarządzania środkami europejskimi (-7,0 mld zł),
- osłabienia złotego (+1,6 mld zł) – o 0,9% wobec EUR, 0,4% wobec CHF, 4,0% wobec JPY i o 1,7% wobec CNY oraz umocnienia o 1,9% wobec USD,
- wzrostu długu z tytułu depozytów sądowych (+1,4 mld zł).

Zadłużenie krajowe (według kryterium miejsca emisji) **w marcu 2018 r.** zwiększyło się o 4,7 mld zł, co było głównie wynikiem dodatniego salda emisji rynkowych skarbowych papierów wartościowych (SPW; +3,2 mld zł):

Instrument	Sprzedaż (w mld zł)	Odkup (w mld zł)
PS0418		-2,3
PS0718		-1,7
OK1018		-1,1
OK0720	0,3	
PS0123	2,9	
WZ0524	1,1	
WS0428	2,5	
WZ0528	1,4	

W marcu 2018 r. zadłużenie w walutach obcych wzrosło o 1,5 mld zł, co było wypadkową:

- ujemnego salda emisji długu (-0,02 mld EUR):

Instrument	Ciągnięcie	Splata
kredyty z MIF*	-	0,02 mld EUR

*) MIF – międzynarodowe instytucje finansowe

- osłabienia złotego (+1,6 mld zł).

Od początku 2018 r. zadłużenie krajowe SP wzrosło o 19,5 mld zł, a **zadłużenie nominowane w walutach obcych** o 10,2 mld zł, co było wynikiem:

- zwiększenia długu w EUR (+2,1 mld EUR),
 - osłabienia złotego (+1,6 mld zł),
- przy braku zmian w zadłużeniu nominowanym w USD, CHF, JPY i CNY.

Tablica 2. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

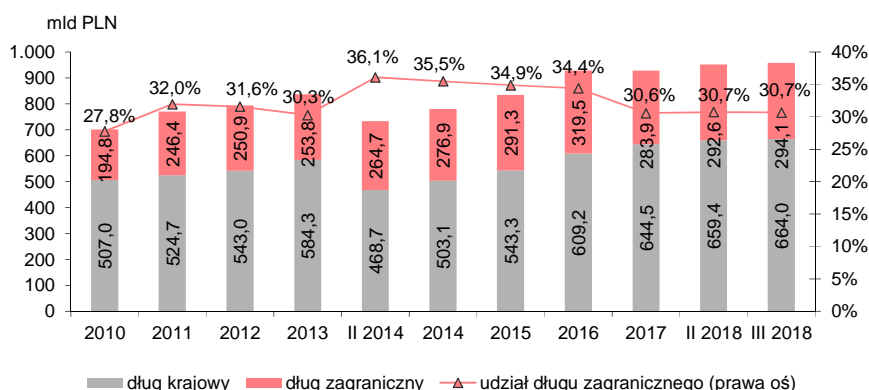
Wyszczególnienie	XII 2017	struktura XII 2017 w %	II 2018	struktura II 2018 w %	III 2018	struktura III 2018 w %	zmiana III 2018 – II 2018		zmiana III 2018 – XII 2017	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	928.473,0	100,0	952.017,4	100,0	958.125,6	100,0	6.108,3	0,6	29.652,7	3,2
I. Zadłużenie krajowe SP	644.533,1	69,4	659.382,7	69,3	664.034,7	69,3	4.652,0	0,7	19.501,6	3,0
1. Dług z tytułu SPW	621.103,1	66,9	635.954,2	66,8	639.417,3	66,7	3.463,0	0,5	18.314,2	2,9
1.1. Rynkowe SPW	605.711,1	65,2	619.898,7	65,1	623.053,3	65,0	3.154,6	0,5	17.342,2	2,9
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje wyemitowane na rynek krajowy	605.711,1	65,2	619.898,7	65,1	623.053,3	65,0	3.154,6	0,5	17.342,2	2,9
1.2. Oszczędnościowe SPW	15.392,0	1,7	16.055,6	1,7	16.364,0	1,7	308,4	1,9	972,0	6,3
2. Pozostałe zadłużenie SP	23.430,0	2,5	23.428,5	2,5	24.617,4	2,6	1.188,9	5,1	1.187,4	5,1
II. Zadłużenie zagraniczne SP	283.939,9	30,6	292.634,7	30,7	294.091,0	30,7	1.456,3	0,5	10.151,1	3,6
1. Dług z tytułu SPW	213.102,2	23,0	217.177,2	22,8	218.184,8	22,8	1.007,6	0,5	5.082,6	2,4
2. Dług z tytułu kredytów	70.822,6	7,6	75.442,5	7,9	75.891,1	7,9	448,6	0,6	5.068,5	7,2
3. Pozostałe zadłużenie SP	15,1	0,0	15,1	0,0	15,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1

Tablica 3. Zadłużenie Skarbu Państwa w układzie podmiotowym (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2017	struktura XII 2017 w %	II 2018	struktura II 2018 w %	III 2018	struktura III 2018 w %	zmiana III 2018 – II 2018		zmiana III 2018 – XII 2017	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	928.473,0	100,0	952.017,4	100,0	958.125,6	100,0	6.108,3	0,6	29.652,7	3,2
I. Zadłużenie SP wobec rezydentów	456.110,5	49,1	474.909,2	49,9	477.774,1	49,9	2.864,9	0,6	21.663,6	4,7
1. Krajowy sektor bankowy, w tym:	257.325,5	27,7	270.181,5	28,4	270.943,4	28,3	761,9	0,3	13.617,9	5,3
- instrumenty krajowe	243.917,9	26,3	255.477,0	26,8	255.800,5	26,7	323,5	0,1	11.882,6	4,9
- instrumenty zagraniczne	13.407,6	1,4	14.704,5	1,5	15.142,9	1,6	438,4	3,0	1.735,3	12,9
2. Krajowy sektor pozabankowy	198.785,0	21,4	204.727,7	21,5	206.830,7	21,6	2.103,0	1,0	8.045,7	4,0
- instrumenty krajowe	197.234,4	21,2	202.773,9	21,3	204.752,4	21,4	1.978,5	1,0	7.518,0	3,8
- instrumenty zagraniczne	1.550,6	0,2	1.953,8	0,2	2.078,3	0,2	124,5	6,4	527,6	34,0
II. Zadłużenie SP wobec nierezydentów	472.362,4	50,9	477.108,2	50,1	480.351,5	50,1	3.243,4	0,7	7.989,1	1,7
- instrumenty krajowe	203.380,8	21,9	201.131,8	21,1	203.481,8	21,2	2.350,0	1,2	101,0	0,0
- instrumenty zagraniczne	268.981,7	29,0	275.976,4	29,0	276.869,8	28,9	893,4	0,3	7.888,1	2,9

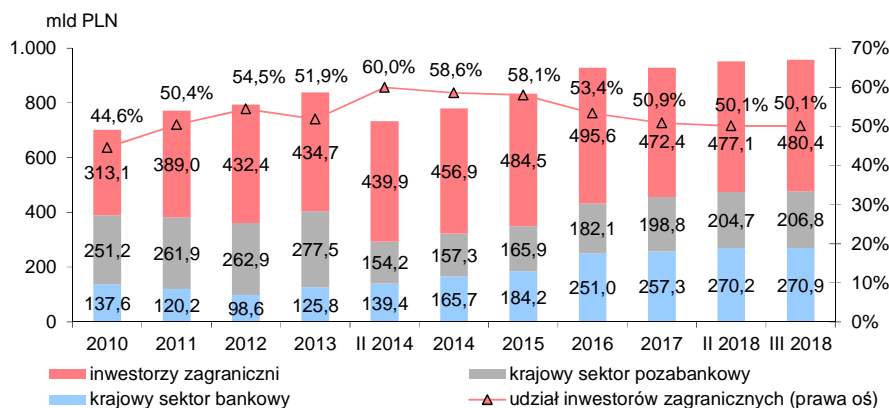
Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji

W marcu 2018 r. udział długu w walutach obcych w całym długu SP wyniósł 30,7%, tj. zwiększył się o 0,1 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r. i pozostał bez zmian m/m. Strategia zarządzania długiem zakłada obniżenie udziału długu w walutach obcych w długu ogółem do poziomu poniżej 30%.

Zadłużenie SP w układzie podmiotowym

W marcu 2018 r. udział nierezydentów w długu SP wyniósł 50,1%, co oznaczało spadek o 0,8 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r. Udział nierezydentów nie zmienił się w stosunku do poprzedniego miesiąca.

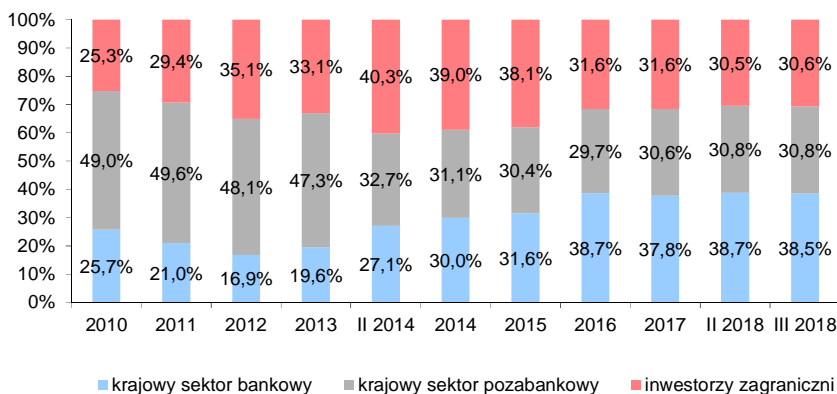
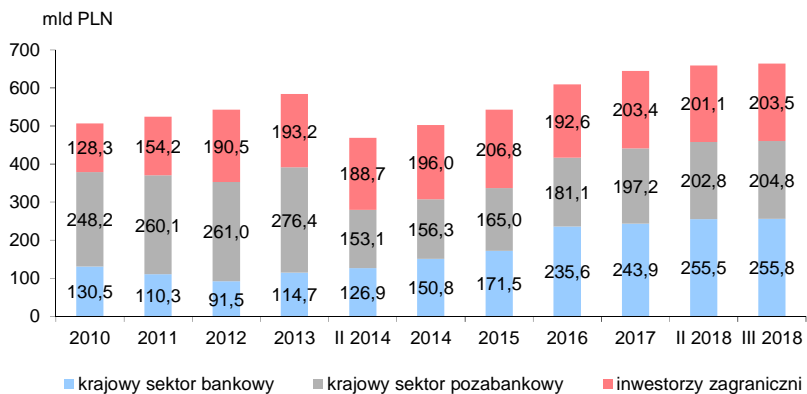

Zadłużenie krajowe SP w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2018 r. miał miejsce wzrost zadłużenia krajowego w posiadaniu rezydentów (+2,3 mld zł, w tym banki: +0,3 mld zł, inwestorzy pozabankowi: +2,0 mld zł). W przypadku inwestorów zagranicznych zanotowano wzrost zaangażowania o 2,4 mld zł.

Od początku 2018 r. zmiana długu krajowego SP w posiadaniu poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +11,9 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +7,5 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: +0,1 mld zł.

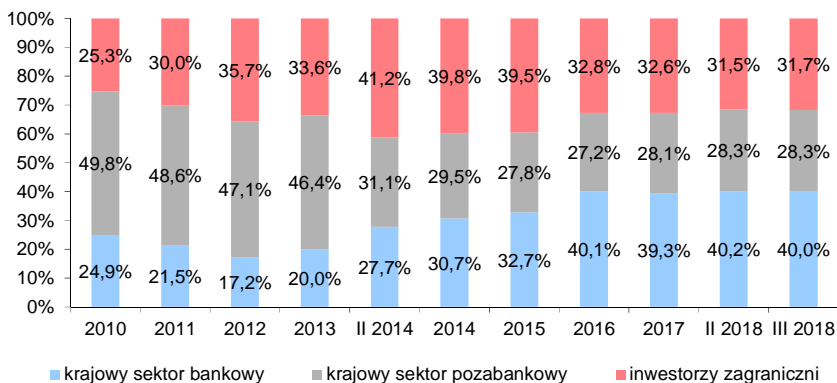
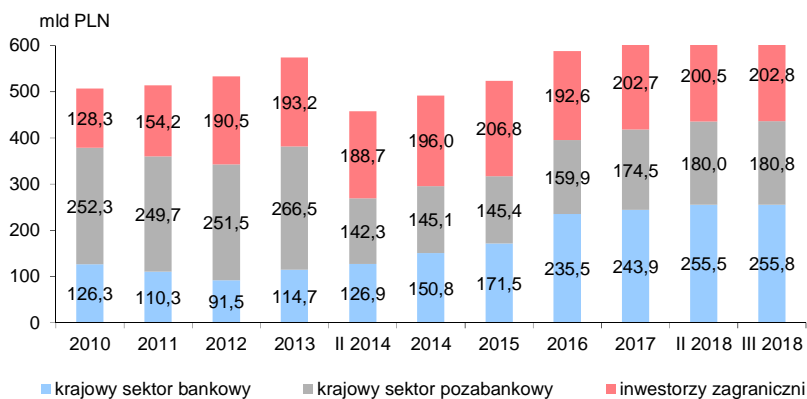

Zadłużenie w krajowych SPW w układzie podmiotowym – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2018 r. rezydenci zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowych SPW łącznie o 1,1 mld zł (w tym banki: +0,3 mld zł, inwestorzy pozabankowi: +0,8 mld zł). W przypadku nierezydentów zanotowano wzrost zaangażowania o 2,4 mld zł.

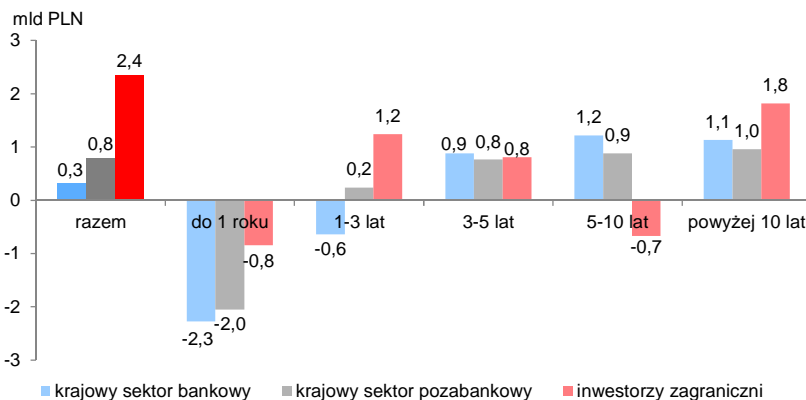
Od początku 2018 r. zmiana zaangażowania w krajowych SPW poszczególnych grup inwestorów wyniosła:

- krajowy sektor bankowy: +11,9 mld zł,
- krajowy sektor pozabankowy: +6,3 mld zł,
- inwestorzy zagraniczni: +0,1 mld zł.

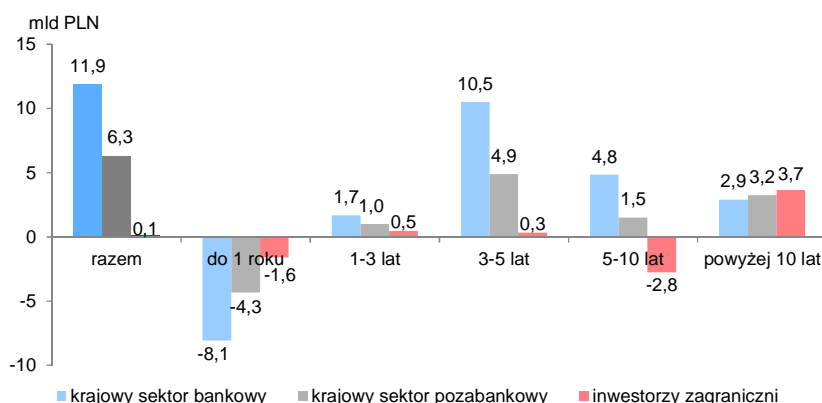
Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w marcu 2018 r. m/m*

W marcu 2018 r. wśród nabywców krajowych SPW dominowali nierezydenci, zwiększając swoje zaangażowanie w instrumenty o zapadalności od 1 do 5 lat oraz dłuższej niż 10 lat. Banki krajowe zwiększały swoje zaangażowanie w instrumenty o zapadalności powyżej 3 lat, a podmioty z sektora pozabankowego w instrumenty o zapadalności powyżej 1 roku. Spadek zaangażowania wszystkich grup inwestorów w SPW o zapadalności poniżej 1 roku był wynikiem przeprowadzonej aukcji zamiany, na której odkupiono papiery o wartości nominalnej 5,1 mld zł.

Zmiana portfela krajowych SPW według faktycznej zapadalności w układzie podmiotowym w 2018 r.*

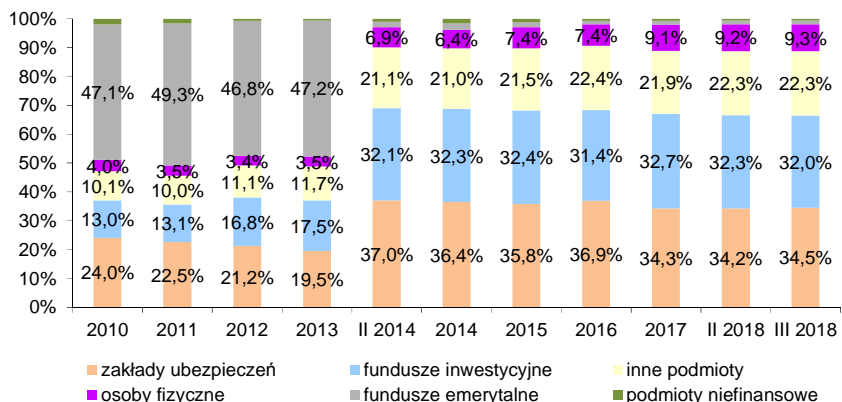
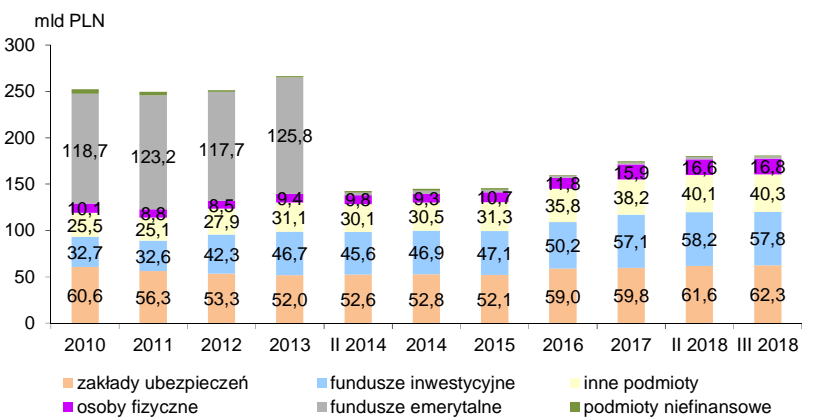
W okresie styczeń-marzec 2018 r. banki krajowe i krajowi inwestorzy pozabankowi zwiększali swoje zaangażowanie w SPW o zapadalności powyżej 1 roku. W przypadku portfela inwestorów zagranicznych odnotowano przesunięcie w kierunku instrumentów o zapadalności poniżej 10 lat.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec krajowego sektora pozabankowego wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

Głównymi grupami posiadaczy krajowych SPW wśród podmiotów z krajowego sektora pozabankowego są zakłady ubezpieczeń (34,5% udziału w marcu 2018 r.), fundusze inwestycyjne (32,0%) oraz tzw. inne podmioty (22,3%, kategoria ta obejmuje m.in. Bankowy Fundusz Gwarancyjny i Fundusz Rezerwy Demograficznej). Istotny udział mają również osoby fizyczne (9,3%).

Zaangażowanie sektora pozabankowego w krajowe SPW zwiększyło się o 0,8 mld zł m/m i 6,3 mld zł względem końca 2017 r. Wzrost zarówno m/m, jak i względem końca 2017. r był przede wszystkim wynikiem zwiększenia zaangażowania zakładów ubezpieczeń (odpowiednio o +0,7 i +2,5 mld zł), tzw. innych podmiotów (odpowiednio +0,2 i +2,1 mld zł) oraz osób fizycznych (odpowiednio +0,2 i +0,9 mld zł). Zaangażowanie funduszy inwestycyjnych spadło o 0,4 mld zł m/m i wzrosło o +0,7 mld zł w porównaniu z końcem 2017 r.

*) Zmiany wynikające z przepływów, tj. z wyłączeniem zmian klasyfikacji SPW do poszczególnych segmentów faktycznej zapadalności wynikających z upływu czasu.

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

Struktura podmiotowa zadłużenia w krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych jest mocno zdywersyfikowana, z dominującą rolą stabilnych inwestorów instytucjonalnych: funduszy inwestycyjnych (27,4% udziału w marcu 2018 r.), banków centralnych i instytucji publicznych (10,3%) i zakładów ubezpieczeń (7,3%). Znacząca część zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych zarejestrowana jest na rachunkach zbiorczych (54,9 mld zł), które umożliwiają inwestorom nabywanie SPW bez konieczności posiadania odrębnego rachunku w kraju.

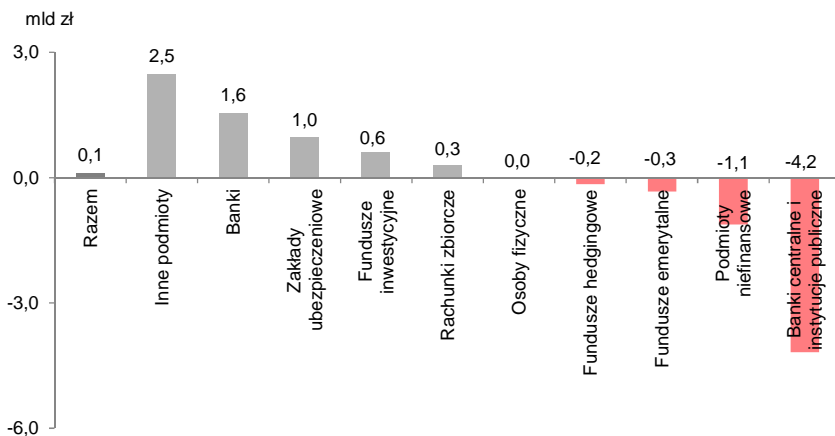
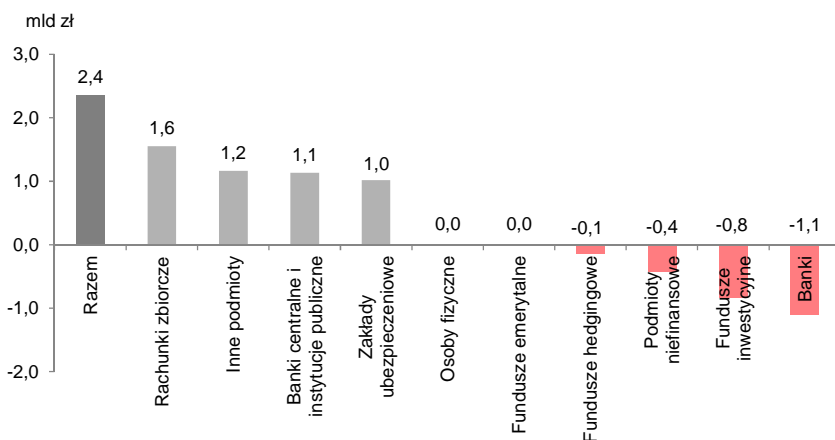
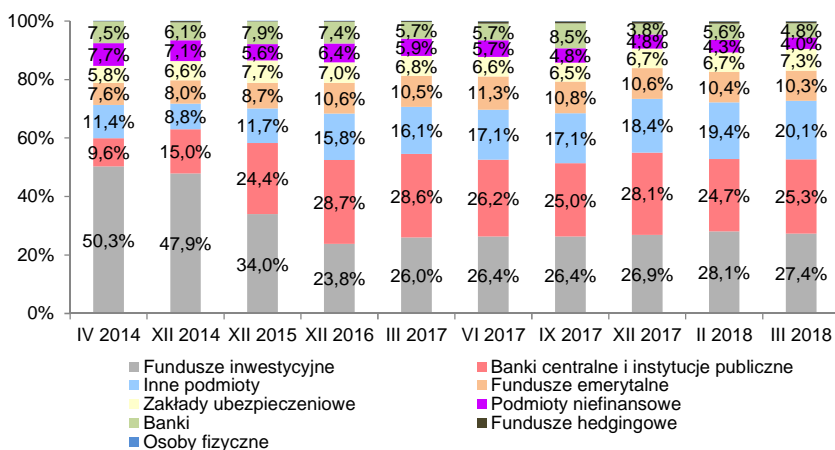
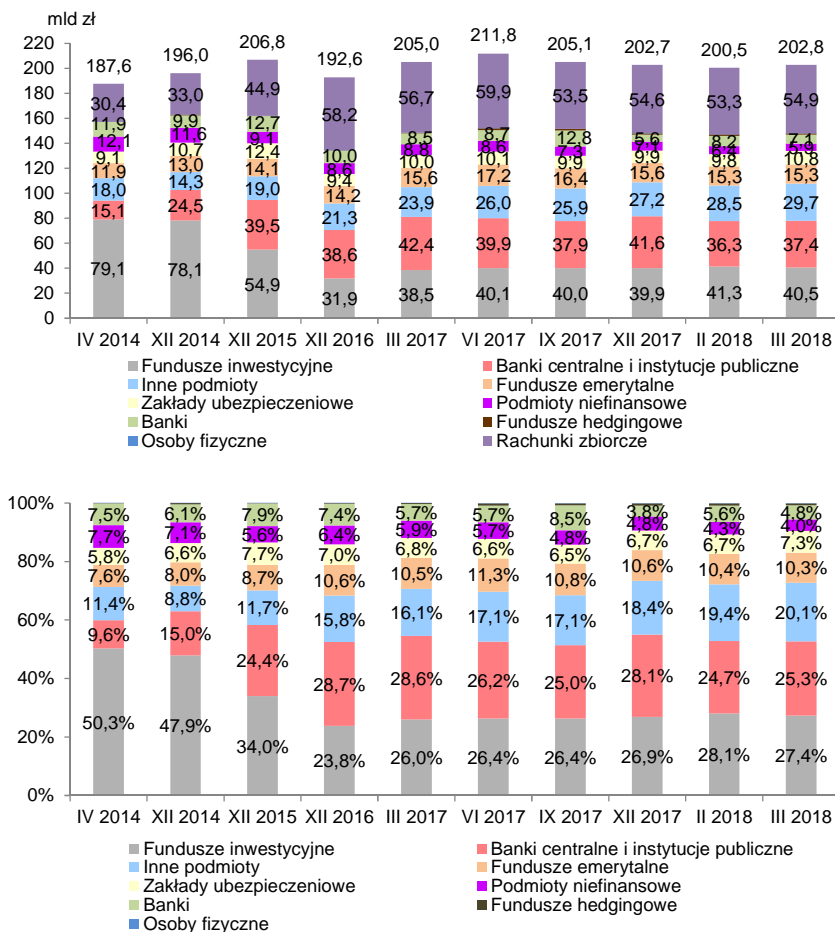
*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w marcu 2018 r. m/m

W marcu 2018 r. inwestorzy zagraniczni zwiększyli swoje zaangażowanie w krajowe SPW o 2,4 mld zł. Największy wzrost portfela dotyczył rachunków zbiorczych (+1,6 mld zł), tzw. innych podmiotów (+1,2 mld zł, w tym z Wielkiej Brytanii: +1,0 mld zł, Holandii: +0,7 mld zł), banków centralnych i instytucji publicznych (+1,1 mld zł, w tym banków centralnych Azji: +2,8 mld zł, przy spadku portfela instytucji publicznych (głównie z Norwegii: -1,5 mld zł) oraz zakładów ubezpieczeniowych (+1,0 mld zł, w tym z Japonii: +1,0 mld zł). Największy spadek odnotowano w przypadku banków (-1,1 mld zł, w tym z Wielkiej Brytanii: -0,8 mld zł i Niemiec: -0,5 mld zł) oraz funduszy inwestycyjnych (-0,8 mld zł, w tym z USA: -0,6 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg podmiotów w 2018 r.

W okresie styczeń-marzec 2018 r. inwestorzy zagraniczni zwiększyli portfel krajowych SPW o 0,1 mld zł, do czego przyczynił się głównie wzrost zaangażowania tzw. innych podmiotów (+2,5 mld zł, w tym z Wielkiej Brytanii: +1,8 mld zł i Holandii: +0,8 mld zł), banków (+1,6 mld zł, w tym z Wielkiej Brytanii: +1,5 mld zł), zakładów ubezpieczeniowych (+1,0 mld zł, w tym z Japonii: +1,0 mld zł). Spadek zaangażowania odnotowano głównie w przypadku banków centralnych i instytucji publicznych (-4,2 mld zł, w tym instytucji publicznych z Norwegii: -4,1 mld zł) oraz podmiotów niefinansowych (-1,1 mld zł, w tym z Luksemburga: -0,3 mld zł i Szwajcarii: -0,3 mld zł).

Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura*

Struktura geograficzna inwestorów zagranicznych posiadających krajowe SPW jest mocno zdywersyfikowana. W marcu 2018 r. największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z Azji – 41,8%, co odpowiadało zadłużeniu w wysokości 61,9 mld zł, z czego 33,9 mld zł znajdowało się w portfelach azjatyckich banków centralnych, a 21,6 mld zł w portfelach inwestorów z Japonii. Drugi największy udział w zadłużeniu mieli nierezydenci z krajów strefy euro – 30,2% (44,7 mld zł, w tym nierezydenci z Luksemburga: 17,9 mld zł, Irlandii: 9,4 mld zł, Holandii: 7,2 mld zł, Niemiec: 6,0 mld zł.). Istotny udział w zadłużeniu w krajowych SPW wobec nierezydentów mieli także inwestorzy z Ameryki Północnej (12,1%, co odpowiadało portfelowi o wartości 17,9 mld zł, z czego 16,9 mld zł znajdowało się w portfelach podmiotów ze Stanów Zjednoczonych). Inwestorzy z pozostałych regionów stanowili 15,9%.

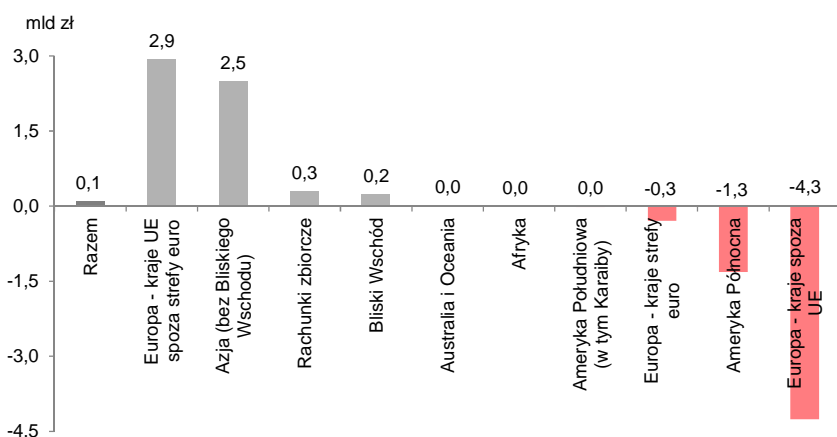
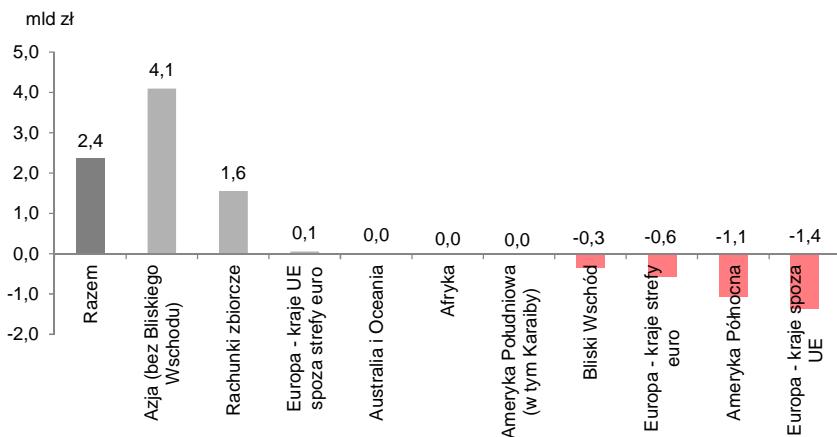
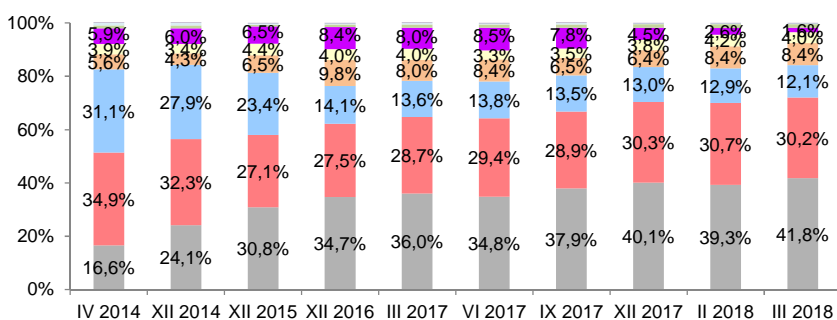
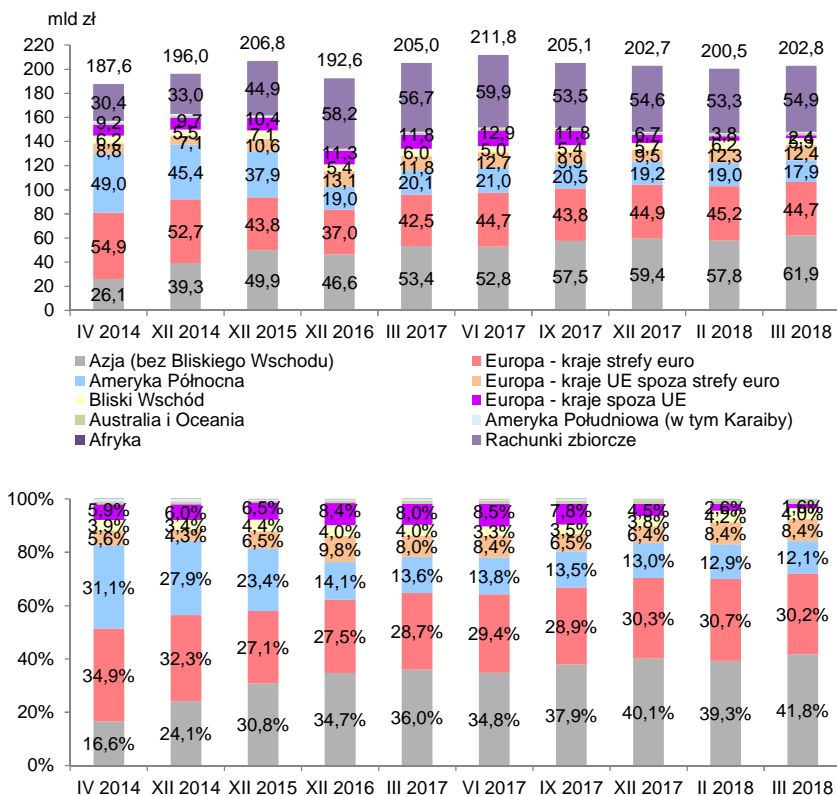
*) Struktura procentowa nie uwzględnia rachunków zbiorczych.

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w marcu 2018 r. m/m

W marcu 2018 r. do wzrostu zadłużenia wobec nierezydentów w krajowych SPW przyczyniło się przede wszystkim zwiększenie portfela wśród inwestorów z Azji (+4,1 mld zł, w tym banków centralnych: +2,8 mld zł, podmiotów z Japonii: +1,4 mld zł). Spadek zaangażowania odnotowano w przypadku inwestorów z krajów europejskich spoza UE (-1,4 mld zł, niemal wyłącznie z Norwegii) oraz Ameryki Północnej (-1,1 mld zł, w tym podmioty z USA: -1,0 mld zł).

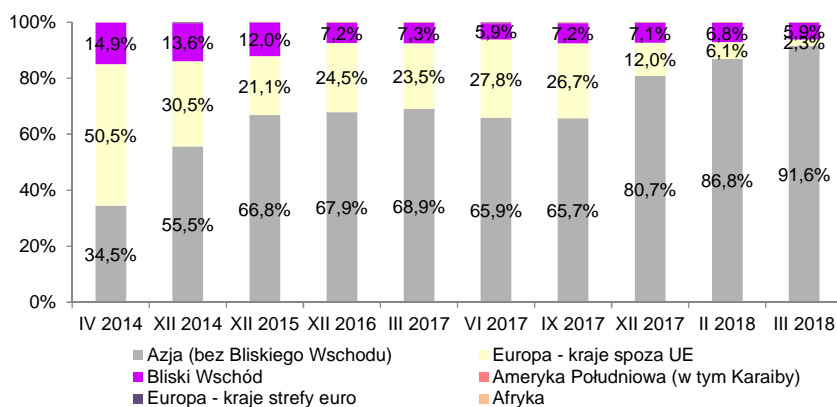
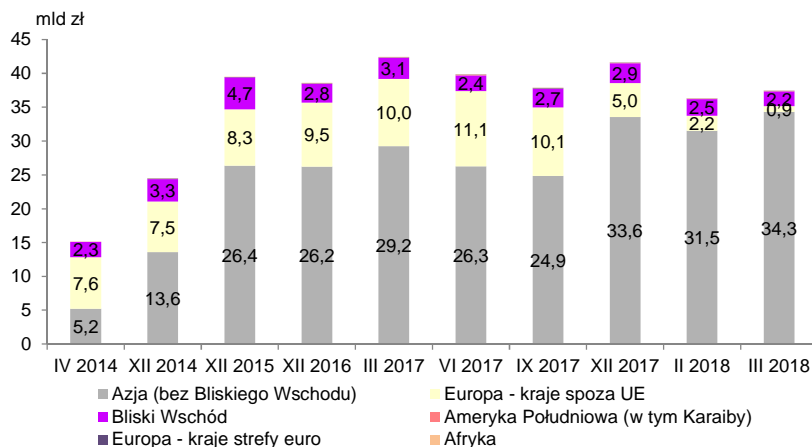
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg regionów w 2018 r.

Od początku 2018 r. niewielki wzrost zaangażowania nierezydentów w krajowych SPW był przede wszystkim wypadkową wzrostu wartości portfela SPW inwestorów z krajów UE spoza strefy euro (+2,9 mld zł, głównie z Wielkiej Brytanii: +2,9 mld zł) oraz Azji (2,5 mld zł, w tym banków centralnych: +0,7 mld zł, podmiotów z Japonii: +1,0 mld zł i Hongkongu o 1,1 mld zł) oraz spadku portfela inwestorów z krajów europejskich spoza UE (-4,3 mld zł, w tym z Norwegii: -4,1 mld zł) oraz Ameryki Północnej (-1,3 mld zł, w tym podmioty z USA: -1,3 mld zł).

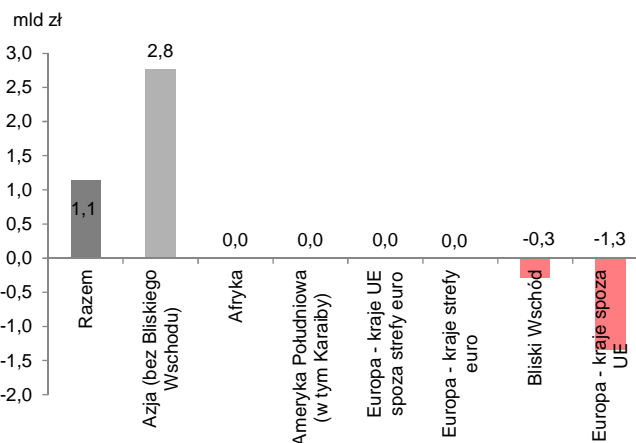
Zadłużenie w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych dominują podmioty pochodzące z Azji (91,6% udziału w marcu 2018 r.). Istotnymi nabywcami krajowych SPW są także banki centralne i instytucje publiczne z Bliskiego Wschodu (5,9%).

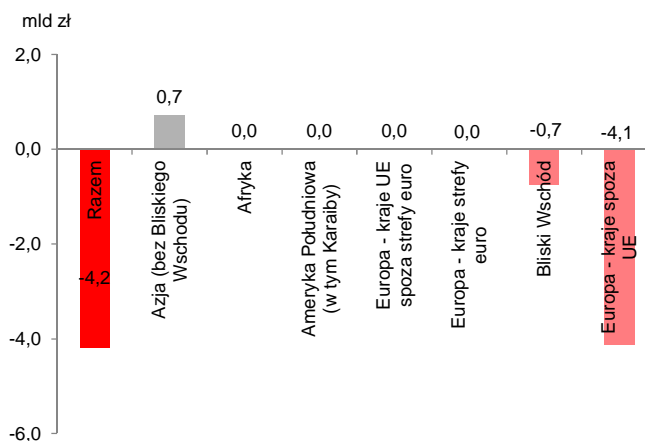
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w marcu 2018 r. m/m

W marcu 2018 r. zadłużenie w krajowych SPW w posiadaniu zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych zwiększyło się o 1,1 mld zł, co było wypadkową wzrostu zaangażowania inwestorów z Azji (+2,8 mld zł) oraz spadku krajów europejskich spoza UE (-1,3 mld zł, w całości instytucje publiczne z Norwegii) i z Bliskiego Wschodu (-0,3 mld zł).

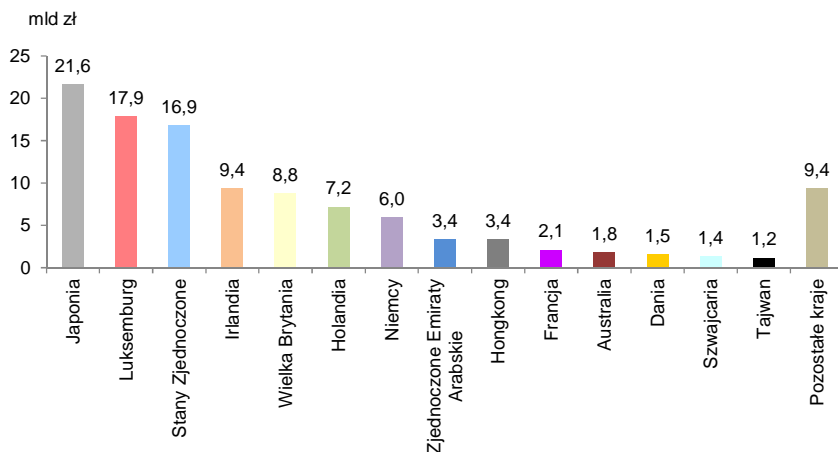
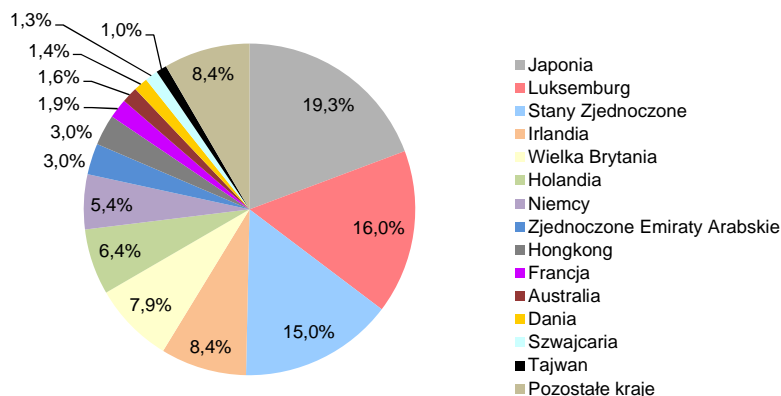
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec zagranicznych banków centralnych i instytucji publicznych wg regionów w 2018 r

W okresie styczeń-marzec 2018 r. zanotowano zmniejszenie zaangażowania banków centralnych i instytucji publicznych w krajowych SPW o 4,2 mld zł, w tym inwestorów z krajów europejskich spoza UE (-4,1 mld zł, w całości instytucje publiczne z Norwegii) oraz z Bliskiego Wschodu (-0,7 mld zł).

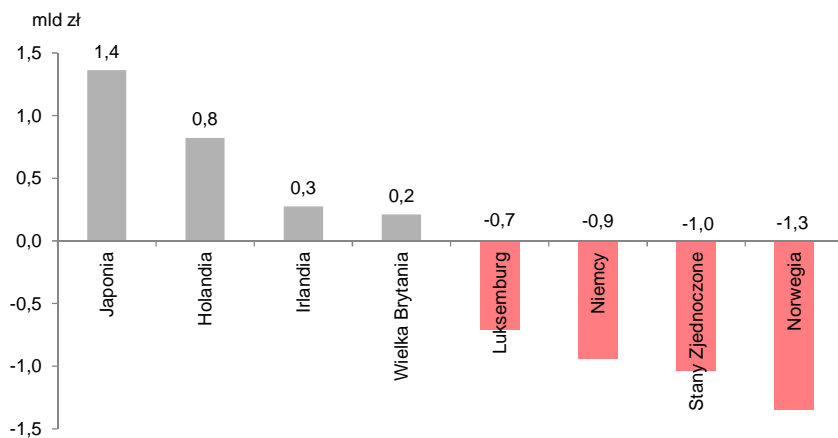
Zadłużenie w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych w marcu 2018 r. wg krajów* – struktura i stan według wartości nominalnej

W marcu 2018 r. krajowe SPW znajdowały się w portfelach inwestorów zagranicznych z 59 krajów, co potwierdza wysoką dywersyfikację struktury nierzysydyntów. Największy udział w zadłużeniu miały podmioty z Japonii (19,3%, w tym głównie zakłady ubezpieczeń: 8,9% udziału w zadłużeniu nierzysydyntów w krajowych SPW oraz fundusze emerytalne: 6,2%), Luksemburga (16,0%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,6% i inne podmioty: 7,2%), Stanów Zjednoczonych (15,0%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 6,6%), Irlandii (8,4%, w tym głównie fundusze inwestycyjne: 7,6%), Wielkiej Brytanii (7,9%, w tym banki komercyjne: 2,7%, fundusze inwestycyjne: 2,6%), Holandii (6,4%, w tym inne podmioty: 3,9% i fundusze emerytalne: 1,7%) oraz Niemiec (5,4%, w tym fundusze inwestycyjne: 3,0%).

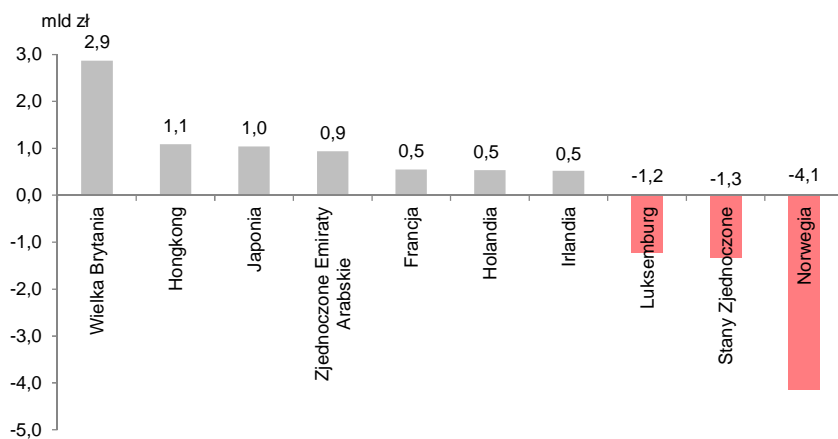
Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w marcu 2018 r. m/m**

W marcu 2018 r. największe zmiany zaangażowania nierzysydyntów w krajowych SPW odnotowano w przypadku inwestorów z Japonii (+1,4 mld zł) oraz USA (-1,0 mld zł) i Norwegii (-1,3 mld zł).

Zmiana zadłużenia w krajowych SPW wobec inwestorów zagranicznych wg krajów* w 2018 r.***

Zwiększenie zaangażowania nierzysydyntów w krajowe SPW w okresie styczeń-marzec 2018 r. dotyczyło przede wszystkim inwestorów z Wielkiej Brytanii (+2,9 mld zł), Hongkongu (+1,1 mld zł) oraz Japonii (+1,0 mld zł). Największy spadek zaangażowania odnotowano w przypadku instytucji publicznych z Norwegii (-4,1 mld zł), USA (-1,3 mld zł) oraz Luksemburga (-1,2 mld zł).

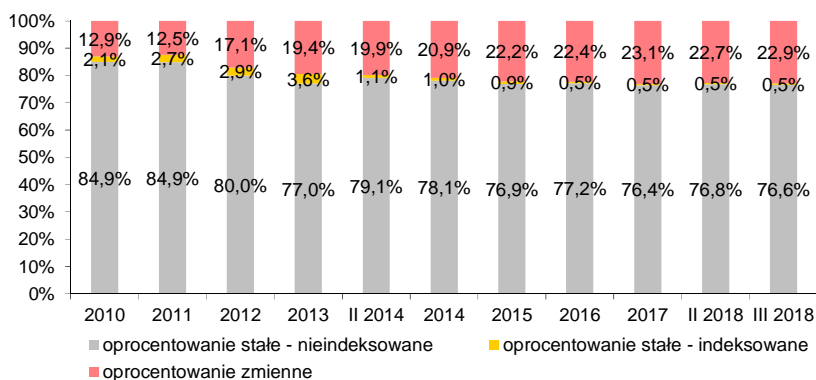
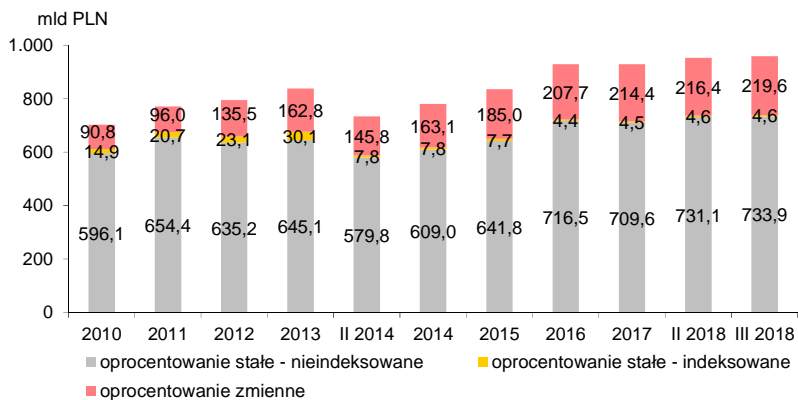
*) Bez rachunków zbiorczych i banków centralnych.

**) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,2 mld PLN.

***) Wykres przedstawia kraje o zmianie zadłużenia w wysokości co najmniej 0,4 mld PLN.

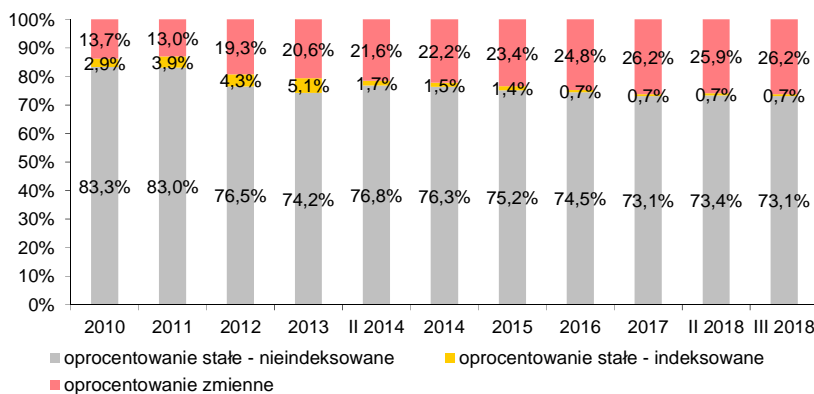
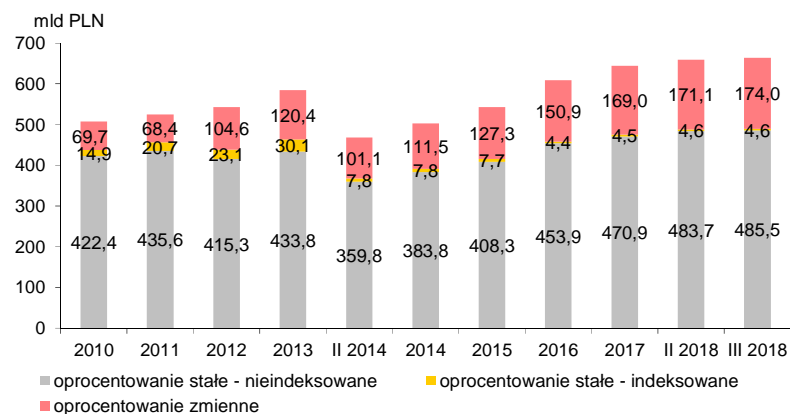
Zadłużenie SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze zadłużenia SP dominują instrumenty o stałym oprocentowaniu – w marcu 2018 r. ich udział wyniósł 77,1%. Udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu wyniósł 22,9%, tj. wzrósł o 0,2 pkt proc. m/m i spadł o 0,2 pkt proc. w porównaniu z końcem 2017 r. Zmiany udziału instrumentów o zmiennym oprocentowaniu były głównie wypadkową struktury salda emisji długu krajowego oraz zaciągnięcia w styczniu kredytów stałoprocentowych w Europejskim Banku Inwestycyjnym i emisji w lutym obligacji stałoprocentowej nominowanej w EUR.

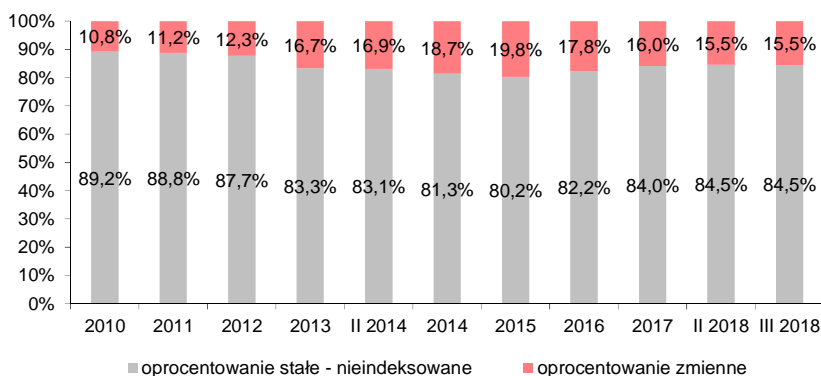
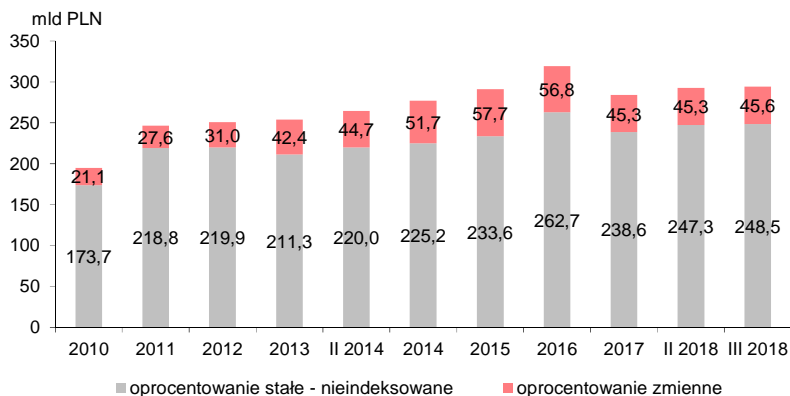
Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2018 r. udział długu o zmiennym oprocentowaniu w długu krajowym wyniósł 26,2%, tj. wzrósł o 0,3 pkt proc. m/m i pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do końca 2017 r. Zmiany udziału w marcu br. wynikały przede wszystkim ze struktury salda emisji krajowych rynkowych SPW.

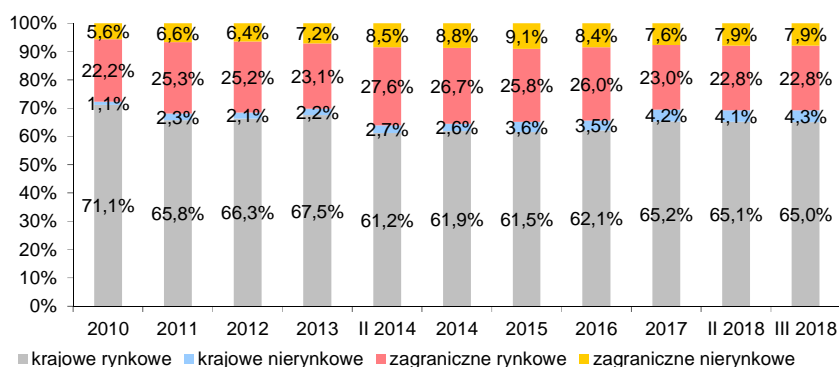
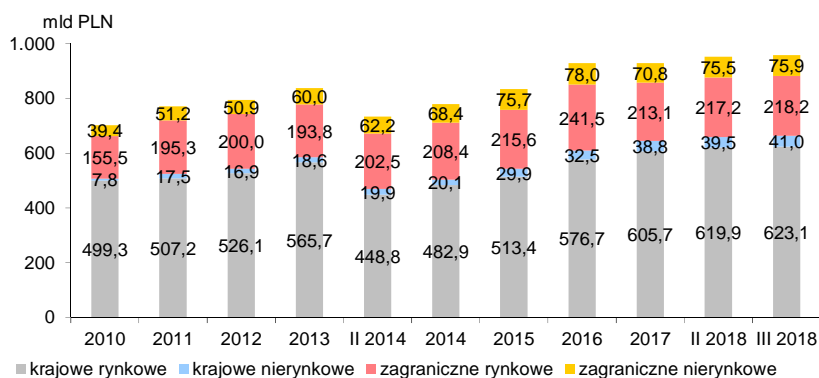
Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju oprocentowania i indeksacji – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W marcu 2018 r. udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu w długu zagranicznym wyniósł 15,5%, tj. zmniejszył się 0,5 pkt proc w porównaniu z końcem 2017 r. Spadek udziału w wyniku przede wszystkim z zaciągnięcia kredytów stałoprocentowych w Europejskim Banku Inwestycyjnym oraz emisji obligacji nominowanej w EUR. W porównaniu z poprzednim miesiącem udział instrumentów o zmiennym oprocentowaniu pozostał na tym samym poziomie.

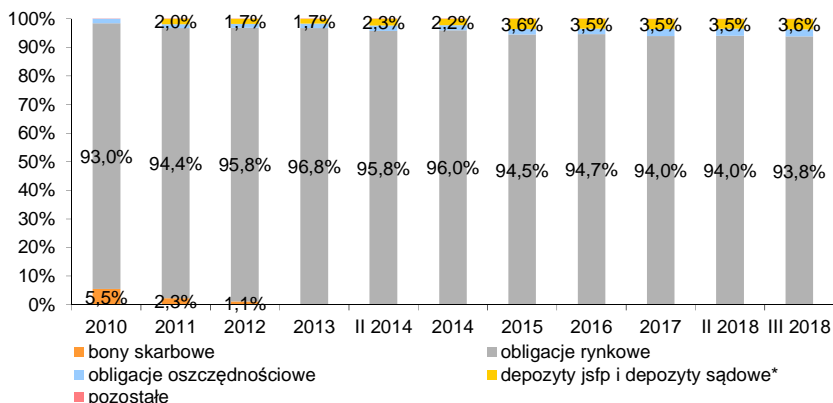
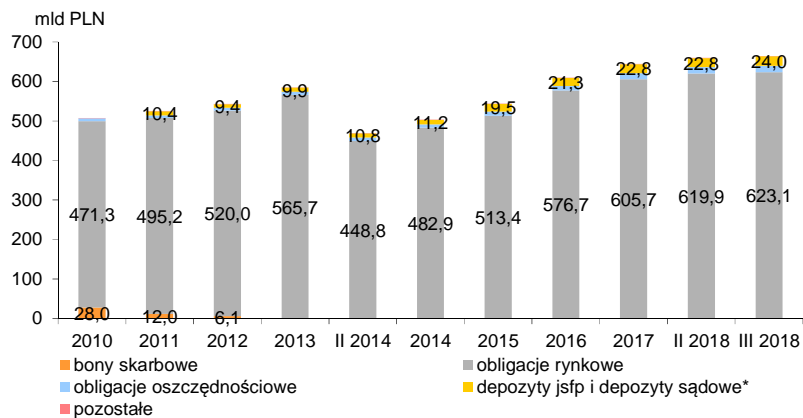
Zadłużenie SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

W strukturze długu SP dominują rynkowe SPW (87,8% udziału w marcu 2018 r.), w tym przede wszystkim instrumenty wyemitowane na rynku krajowym (65,0%). Uzupełniającym źródłem finansowania są instrumenty nierynkowe, tj. kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych, krajowe obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjmowane w ramach konsolidacji zarządzania płynnością.

Zadłużenie krajowe SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

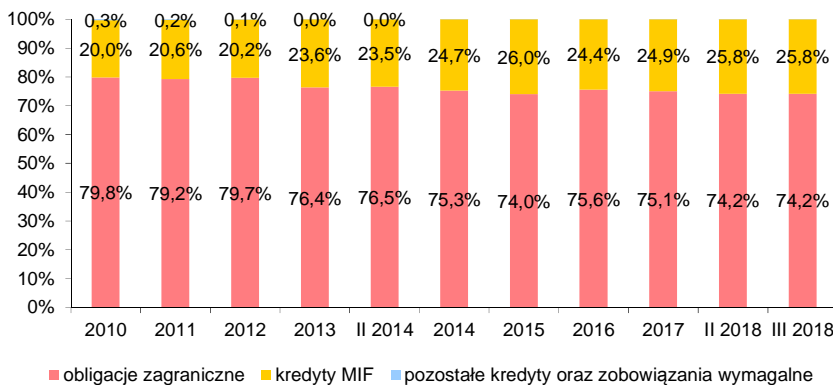
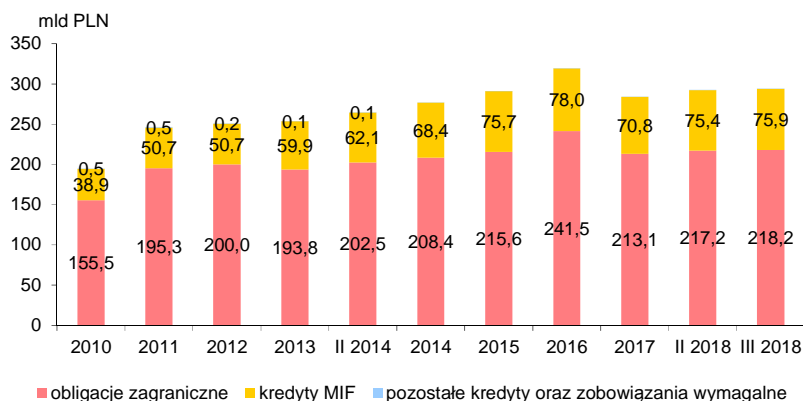
Zdecydowanie dominującą część krajowego długu SP stanowią obligacje rynkowe – ich udział w marcu 2018 r. wyniósł 93,8%. Uzupełniającym, stabilnym źródłem finansowania są obligacje oszczędnościowe, a także depozyty przyjęte od JSFP i depozyty sądowe*, których łączny udział wyniósł 3,6%. Od sierpnia 2017 r. w strukturze długu nie występują bony skarbowe.

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną oraz depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP.

Zadłużenie zagraniczne SP wg rodzaju instrumentu – stan według wartości nominalnej oraz struktura

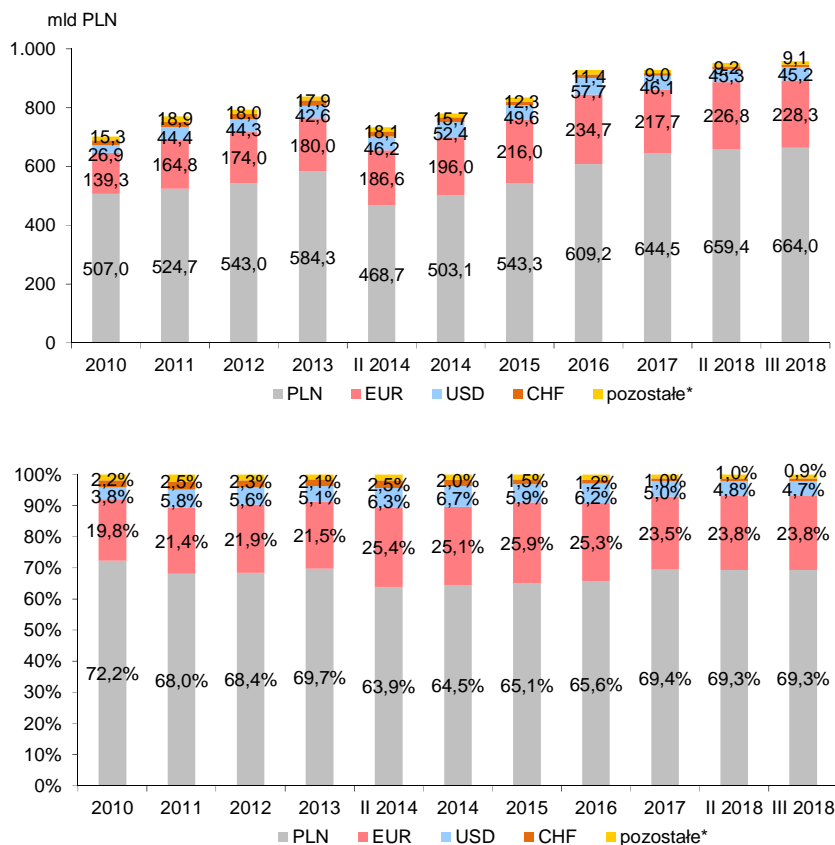
W strukturze długu zagranicznego dominują obligacje wyemitowane na rynki zagraniczne (74,2% udziału w marcu 2018 r.), istotny udział mają również kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych (25,8%).

Zadłużenie SP wg rodzaju waluty – stan według wartości nominalnej oraz struktura

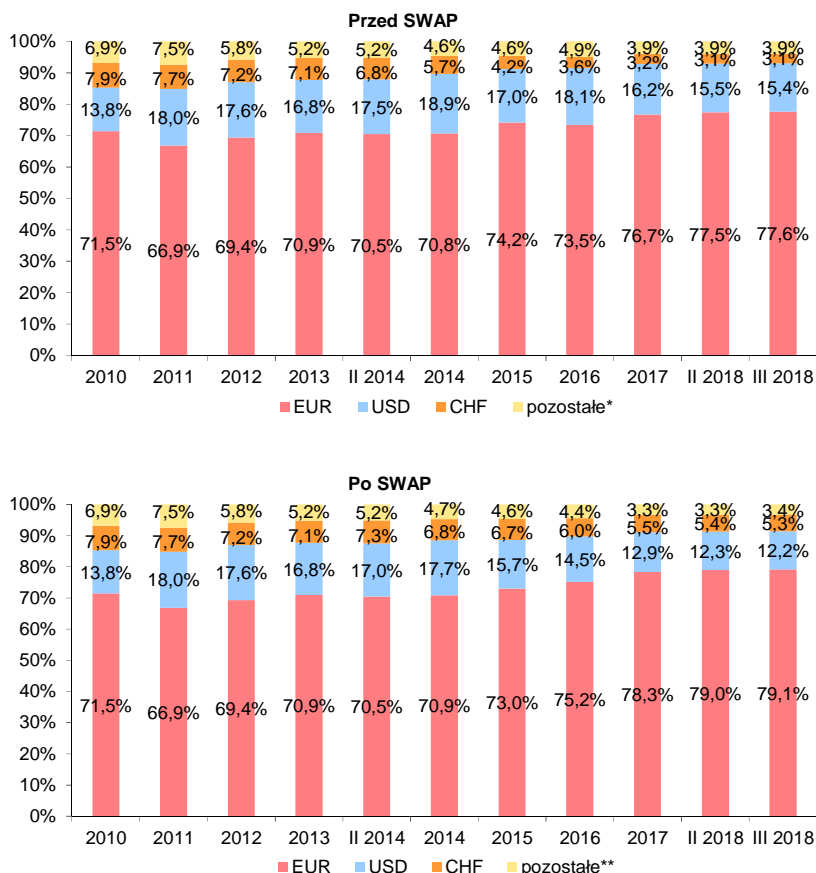
Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, głównym źródłem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest rynek krajowy. Zadłużenie nominowane w złotych w marcu 2018 r. wyniosło 69,3% wobec 69,4% na koniec 2017 r. i 69,3% na koniec poprzedniego miesiąca. Udział długu w pozostałych walutach zmienił się następująco:

- EUR – wzrost o 0,3 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- USD – spadek o 0,3 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- CHF – spadek o 0,1 pkt proc. względem końca 2017 r.,
- JPY – brak zmian,
- CNY – brak zmian.

Struktura walutowa zadłużenia zagranicznego SP – bez uwzględnienia transakcji SWAP i po ich uwzględnieniu

W marcu 2018 r. udział zadłużenia nominowanego w EUR w długu w walutach obcych, po uwzględnieniu transakcji pochodnych, wyniósł 79,1%, pozostając powyżej minimalnego poziomu 70% przyjętego w strategii zarządzania długiem. Udział EUR zwiększył się o 0,8 pkt proc. względem końca 2017 r. co wynikało przede wszystkim z zaciągnięcia kredytów w Europejskim Banku Inwestycyjnym i nowej emisji obligacji.

*) JPY oraz CNY (od sierpnia 2016 r.)

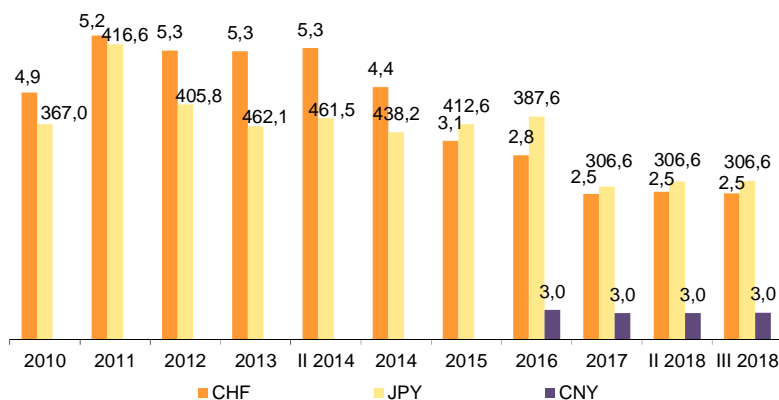
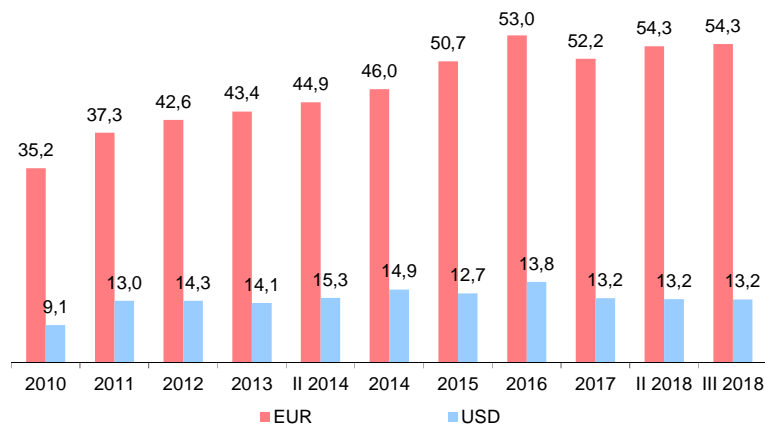
**) JPY

Zadłużenie zagraniczne SP w mld waluty emisji**)

W marcu 2018 r. wartość nominalna zadłużenia nominowanego w EUR spadła o 0,02 mld EUR i wyniosła 54,3 mld EUR. Zadłużenie nominowane w pozostałych walutach pozostało bez zmian względem poprzednio miesiąca i wyniosło odpowiednio: 13,2 mld USD, 2,5 mld CHF, 306,6 mld JPY i 3,0 mld CNY.

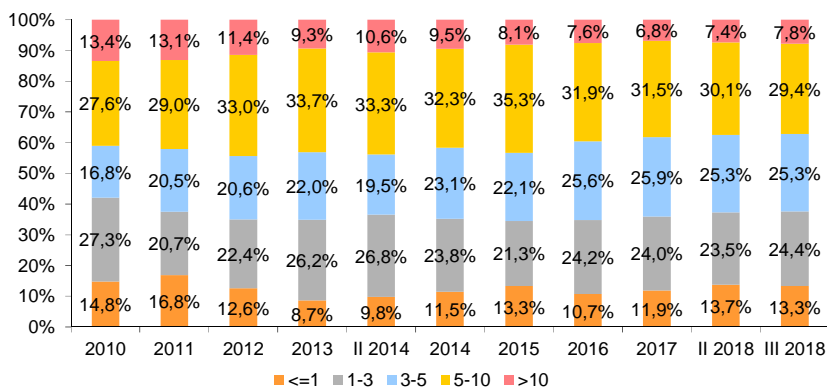
*) Wykresy przedstawiają zadłużenie bez uwzględnienia transakcji SWAP.

**) Wysokość zadłużenia jest podawana na wykresach w walutach oryginalnych, natomiast w celu zachowania porównywalności proporcje kolumn na poszczególnych wykresach odpowiadają zadłużeniu przeliczonemu na PLN.

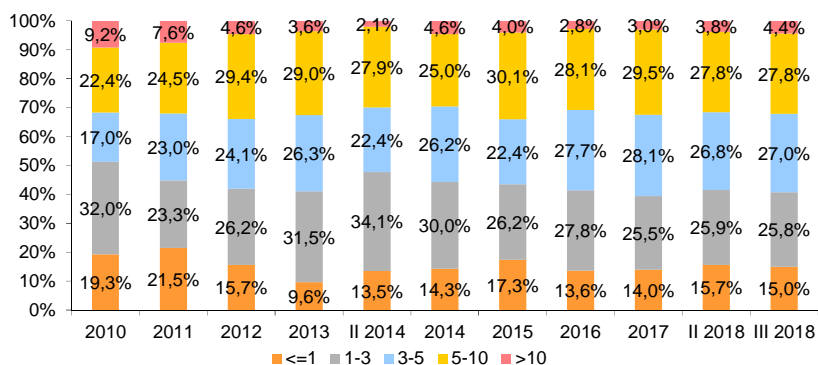
Zadłużenie SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W marcu 2018 r. zadłużenie o najdłuższych terminach zapadalności (tj. powyżej 5 lat) stanowiło łącznie 37,2% długu SP, tj. spadło o 0,3 pkt proc. m/m i o 1,1 pkt proc. wobec końca 2017 r. Zadłużenie o zapadalności poniżej 1 roku wyniosło 13,3%, tj. spadło 0,4 pkt proc. m/m.

Zadłużenie krajowe SP wg faktycznych terminów wykupu (w latach)

W marcu 2018 r. udział zadłużenia krajowego o zapadalności powyżej 5 lat wyniósł 32,2%, co oznaczało wzrost o 0,6 pkt proc. m/m oraz spadek o 0,3 pkt proc. względem końca 2017 r. Udział długu o terminie wykupu poniżej 1 roku wyniósł 15,0%, tj. spadł o 0,7 pkt proc. m/m i zwiększył się o 1,0 pkt proc. wobec końca 2017 r., co było wypadkową wykupu obligacji WZ0118 i zmiany klasyfikacji obligacji WZ0119.

Średnia zapadalność zadłużenia SP

W marcu 2018 r. średnia zapadalność (ATM – average time to maturity) długu SP wyniosła 5,07 roku (spadek o 0,03 roku m/m i o 0,05 roku względem końca 2017 r.), pozostając na poziomie zgodnym z założeniami strategii zarządzania długiem, tj. zbliżonym do 5 lat. ATM długu krajowego skróciło się w marcu o 0,02 roku, do 4,44 roku, co było wypadkową starzenia się długu oraz emisji instrumentów wydłużających ATM. Zgodnie ze strategią zarządzania długiem zakłada się utrzymywanie ATM długu krajowego na poziomie zbliżonym do 4,5 roku. W marcu 2018 r. ATM długu zagranicznego spadło o 0,07 roku (przede wszystkim w efekcie starzenia się długu), pozostając na bezpiecznym poziomie 6,39 roku.

ATR zadłużenia SP

W marcu 2018 r. wskaźnik ATR (ang. average time to refixing) zadłużenia SP wyniósł 3,81 roku (spadek o 0,05 roku m/m i o 0,03 roku względem końca 2017 r.). Spadek ATR w marcu wynikał ze skrócenia zarówno ATR długu krajowego (o 0,04 roku, do 3,29 roku) jak i ATR długu zagranicznego (o 0,07 roku, do 4,91 roku). Poziom ATR obydwu kategorii długu wynikał z kształtowania się ATM oraz udziału instrumentów zmiennoprocentowych. Zgodnie z założeniami strategii zarządzania długiem, ATR zadłużenia krajowego SP w marcu 2018 r. pozostawało w przedziale 2,8-3,8 roku.

Duration* zadłużenia SP

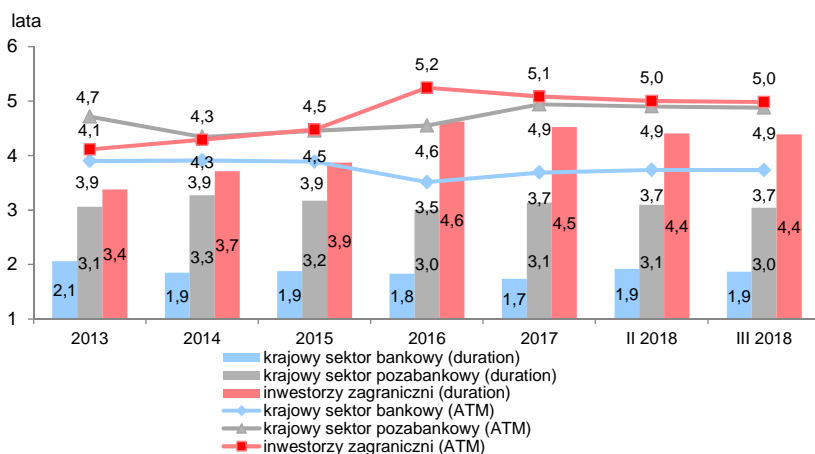
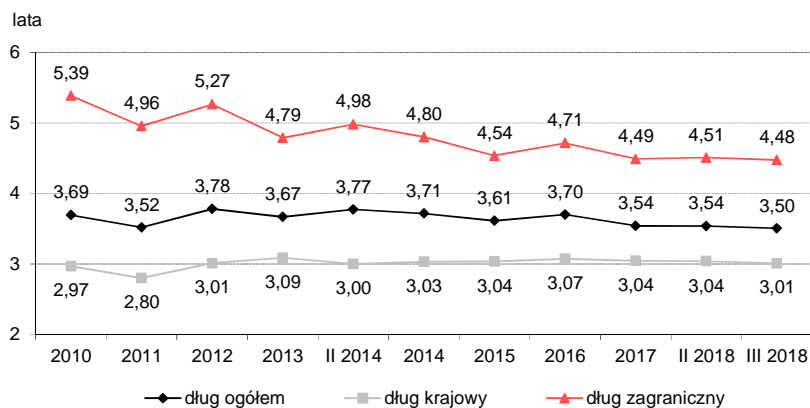
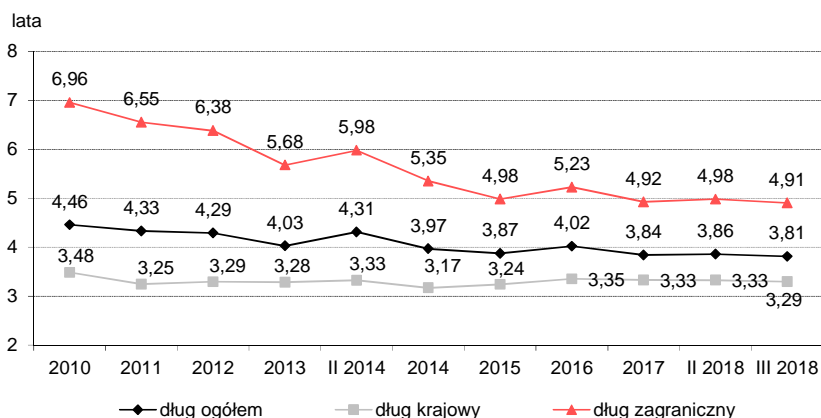
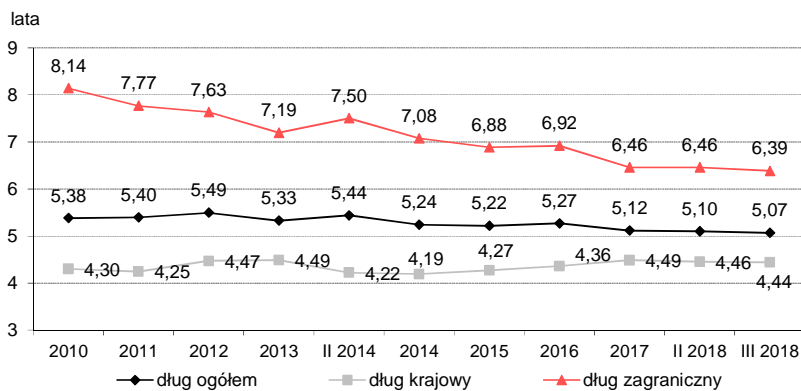
Duration długu SP w marcu 2018 r. wyniosło 3,50 roku (spadek o 0,04 roku m/m i wobec końca 2017 r.). W marcu spadło zarówno duration długu krajowego (o 0,03 roku, do 3,01 roku) jak i duration długu zagranicznego (o 0,03 roku, do 4,48 roku). Poziom duration był głównie rezultatem kształtowania się ATR. Zarówno wskaźnik ATR, jak i duration wskazują, że ryzyko stopy procentowej zadłużenia SP utrzymuje się na stabilnym poziomie.

Średnia zapadalność (ATM) i duration* portfela krajowych SPW w posiadaniu poszczególnych inwestorów

Najwyższym poziomem ATM i duration charakteryzuje się portfel krajowych SPW w posiadaniu inwestorów zagranicznych. Na koniec marca 2018 r. wskaźniki wyniosły odpowiednio 5,0 i 4,4 lat. ATM i duration portfela krajowego sektora pozabankowego wyniosły odpowiednio 4,9 i 3,0 lat.

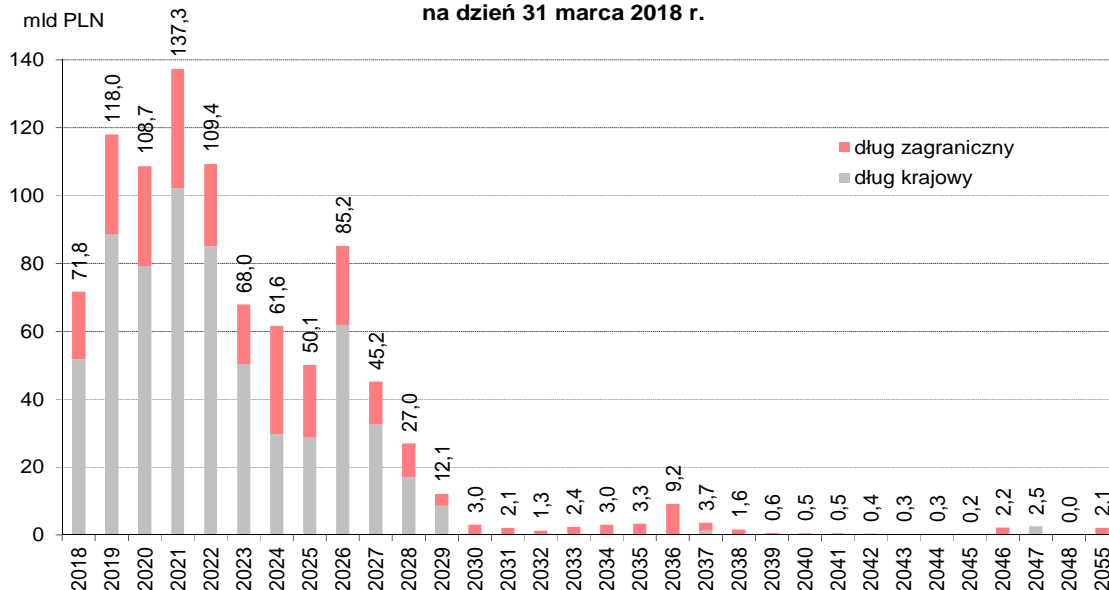
Zarówno ATM, jak i duration portfela banków krajowych są wyraźnie niższe i wynoszą odpowiednio 3,7 i 1,9 lat.

Od końca 2017 r. parametry portfeli powyższych grup inwestorów pozostają na relatywnie stałym poziomie.

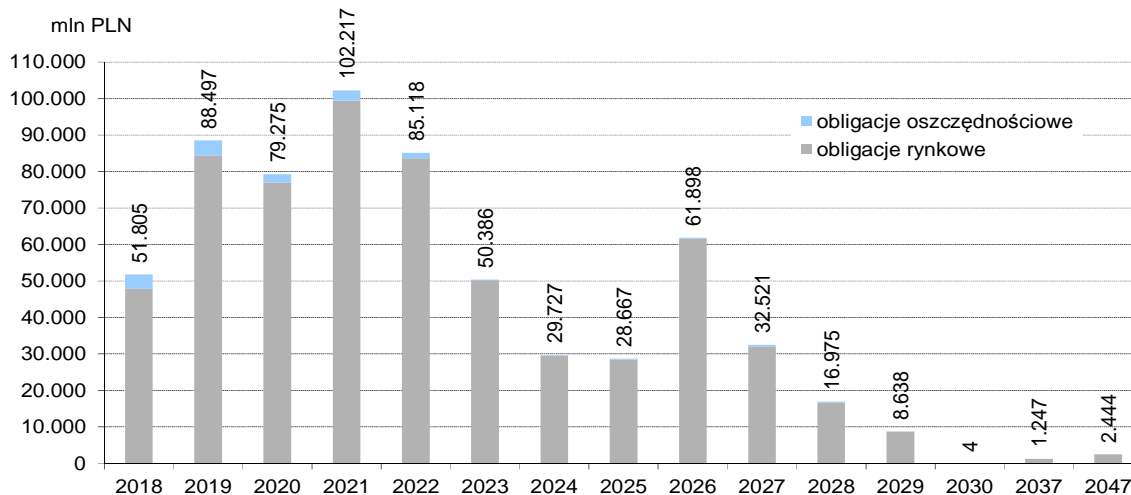

*) bez obligacji indeksowanych

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa (obligacje skarbowe i kredyty) wg stanu na dzień 31 marca 2018 r.

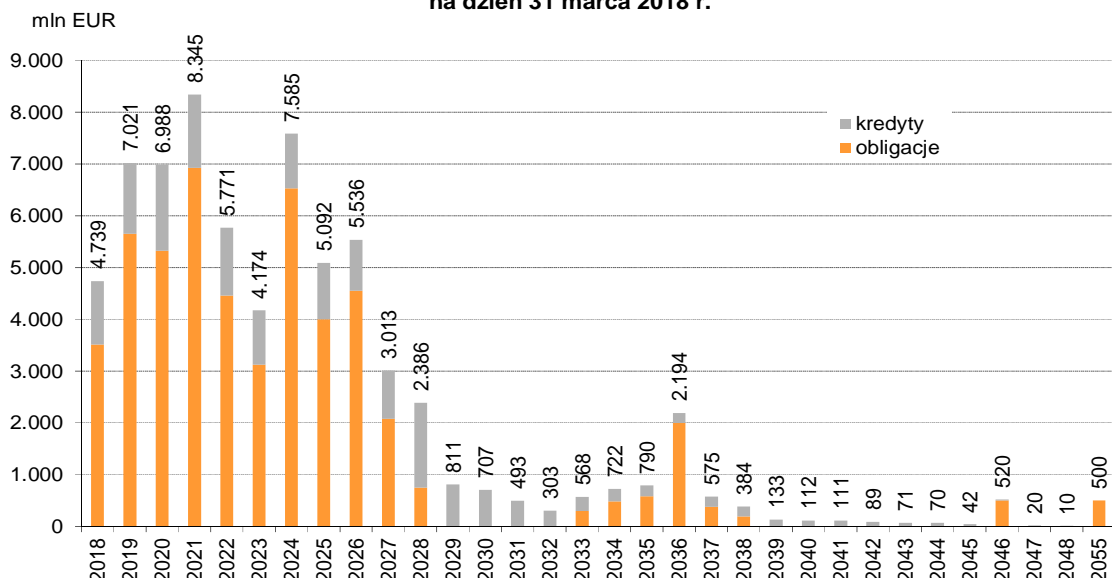

Zapadalność zadłużenia krajowego w obligacjach skarbowych wg stanu na dzień 31 marca 2018 r.

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia krajowego SP stanowiącego instrumenty krótkoterminowe: (a) o terminie zapadalności w 2018 r. – pozostały dług SP - głównie przyjęte depozyty o wartości 23.918 mln zł, (b) o terminie zapadalności w 2019 r. – przyjęte depozyty o wartości 699 mln zł, (c) zobowiązania wymagalne.

Zapadalność zadłużenia zagranicznego (obligacje i kredyty) wg stanu na dzień 31 marca 2018 r.

*) Dane nie uwzględniają części zadłużenia zagranicznego SP: zobowiązania wymagalne (15,1 mln zł)

Tablica 4. Zadłużenie Skarbu Państwa wg kryterium miejsca emisji w układzie wg instrumentów (w mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2017	struktura XII 2017 w %	II 2018	Struktura II 2018 w %	III 2018	struktura III 2018 w %	zmiana		zmiana	
							III 2018 – II 2018		III 2018 – XII 2017	
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	928.473,0	100,0	952.017,4	100,0	958.125,6	100,0	6.108,3	0,6	29.652,7	3,2
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	644.533,1	69,4	659.382,7	69,3	664.034,7	69,3	4.652,0	0,7	19.501,6	3,0
1. Zadłużenie z tytułu SPW	621.103,1	66,9	635.954,2	66,8	639.417,3	66,7	3.463,0	0,5	18.314,2	2,9
1.1. Rynkowe SPW	605.711,1	65,2	619.898,7	65,1	623.053,3	65,0	3.154,6	0,5	17.342,2	2,9
oprocentowanie stałe - nieindeksowane	440.523,2	47,4	453.258,0	47,6	453.729,9	47,4	472,0	0,1	13.206,7	3,0
bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje OK	46.678,2	5,0	48.528,4	5,1	48.128,8	5,0	-399,6	-0,8	1.450,6	3,1
obligacje PS	180.391,2	19,4	187.744,5	19,7	185.869,0	19,4	-1.875,5	-1,0	5.477,8	3,0
obligacje DS	177.359,7	19,1	176.904,0	18,6	177.303,7	18,5	399,6	0,2	-56,0	0,0
obligacje WS	36.094,1	3,9	40.081,1	4,2	42.428,4	4,4	2.347,4	5,9	6.334,4	17,5
oprocentowanie stałe - indeksowane	4.543,7	0,5	4.576,0	0,5	4.589,6	0,5	13,6	0,3	45,9	1,0
obligacje IZ	4.543,7	0,5	4.576,0	0,5	4.589,6	0,5	13,6	0,3	45,9	1,0
oprocentowanie zmienne	160.644,1	17,3	162.064,7	17,0	164.733,8	17,2	2.669,0	1,6	4.089,7	2,5
obligacje WZ	158.644,1	17,1	160.064,7	16,8	162.733,8	17,0	2.669,0	1,7	4.089,7	2,6
obligacje PP	2.000,0	0,2	2.000,0	0,2	2.000,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Oszczędnościowe SPW	15.392,0	1,7	16.055,6	1,7	16.364,0	1,7	308,4	1,9	972,0	6,3
oprocentowanie stałe	6.987,0	0,8	7.045,9	0,7	7.128,4	0,7	82,6	1,2	141,4	2,0
obligacje OTS	647,2	0,1	715,7	0,1	802,7	0,1	87,0	12,2	155,5	24,0
obligacje KOS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
obligacje DOS	6.339,8	0,7	6.330,1	0,7	6.325,7	0,7	-4,4	-0,1	-14,1	-0,2
oprocentowanie zmienne	8.405,0	0,9	9.009,7	0,9	9.235,5	1,0	225,8	2,5	830,5	9,9
obligacje TOZ	568,9	0,1	575,0	0,1	575,9	0,1	0,9	0,2	6,9	1,2
obligacje COI	3.513,2	0,4	3.997,8	0,4	4.198,8	0,4	201,0	5,0	685,6	19,5
obligacje ROS	10,1	0,0	12,2	0,0	13,5	0,0	1,3	10,7	3,4	34,1
obligacje EDO	4.303,0	0,5	4.412,0	0,5	4.433,3	0,5	21,3	0,5	130,3	3,0
obligacje ROD	9,8	0,0	12,7	0,0	14,0	0,0	1,3	10,5	4,2	43,1
2. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	23.430,0	2,5	23.428,5	2,5	24.617,4	2,6	1.188,9	5,1	1.187,4	5,1
depozyty JSFP*	18.518,7	2,0	18.526,8	1,9	18.353,9	1,9	-172,8	-0,9	-164,8	-0,9
depozyty sądowe**	4.235,6	0,5	4.226,0	0,4	5.600,7	0,6	1.374,7	32,5	1.365,1	32,2
zobowiązania wymagalne	672,2	0,1	672,2	0,1	659,3	0,1	-12,9	-1,9	-12,9	-1,9
inne	3,5	0,0	3,5	0,0	3,5	0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,2
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	283.939,9	30,6	292.634,7	30,7	294.091,0	30,7	1.456,3	0,5	10.151,1	3,6
1. Zadłużenie z tytułu SPW	213.102,2	23,0	217.177,2	22,8	218.184,8	22,8	1.007,6	0,5	5.082,6	2,4
1.1. Rynkowe SPW	213.102,2	23,0	217.177,2	22,8	218.184,8	22,8	1.007,6	0,5	5.082,6	2,4
oprocentowanie stałe	211.851,0	22,8	215.923,8	22,7	216.922,2	22,6	998,4	0,5	5.071,3	2,4
EUR	145.656,2	15,7	150.078,5	15,8	151.177,7	15,8	1.099,2	0,7	5.521,6	3,8
USD	46.087,2	5,0	45.259,8	4,8	45.194,9	4,7	-64,9	-0,1	-892,3	-1,9
CHF	9.025,0	1,0	9.175,8	1,0	9.060,4	0,9	-115,4	-1,3	35,4	0,4
JPY	9.477,9	1,0	9.788,5	1,0	9.856,9	1,0	68,4	0,7	379,0	4,0
CNY	1.604,7	0,2	1.621,2	0,2	1.632,3	0,2	11,1	0,7	27,6	1,7
oprocentowanie zmienne	1.251,3	0,1	1.253,4	0,1	1.262,6	0,1	9,2	0,7	11,3	0,9
EUR	1.251,3	0,1	1.253,4	0,1	1.262,6	0,1	9,2	0,7	11,3	0,9
2. Kredyty zagraniczne	70.822,6	7,6	75.442,5	7,9	75.891,1	7,9	448,6	0,6	5.068,5	7,2
oprocentowanie stałe	26.745,8	2,9	31.396,3	3,3	31.524,0	3,3	127,7	0,4	4.778,2	17,9
EUR	26.745,8	2,9	31.396,3	3,3	31.524,0	3,3	127,7	0,4	4.778,2	17,9
oprocentowanie zmienne	44.076,8	4,7	44.046,2	4,6	44.367,1	4,6	320,9	0,7	290,3	0,7
EUR	44.076,8	4,7	44.046,2	4,6	44.367,1	4,6	320,9	0,7	290,3	0,7
3. Pozostałe zadłużenie Skarbu Państwa	15,1	0,0	15,1	0,0	15,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1

*) Depozyty przyjęte od JSFP posiadających osobowość prawną

**) Depozyty sądowe od JSFP posiadających osobowość prawną i podmiotów spoza SFP

Tablica 7. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln EUR (wg nominatu)

Wyszczególnienie	XII 2017	II 2018	III 2018	zmiana		zmiana	
				III 2018 – II 2018		III 2018 – XII 2017	
				w mln EUR	w %	w mln EUR	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	222.607,3	227.869,8	227.664,4	-205,4	-0,1	5.262,5	2,4
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	154.530,9	157.826,3	157.784,2	-42,2	0,0	3.295,4	2,1
1. Dług z tytułu SPW	148.913,4	152.218,6	151.934,7	-283,9	-0,2	3.305,2	2,2
1.1. Rynkowe SPW	145.223,1	148.375,7	148.046,4	-329,3	-0,2	3.152,6	2,2
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	145.223,1	148.375,7	148.046,4	-329,3	-0,2	3.152,6	2,2
1.2. Obligacje oszczędnościowe	3.690,3	3.843,0	3.888,3	45,3	1,2	152,6	4,1
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	5.617,5	5.607,7	5.849,4	241,7	4,3	-9,8	-0,2
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	68.076,4	70.043,5	69.880,2	-163,3	-0,2	1.967,1	2,9
1. Dług z tytułu SPW	51.092,6	51.982,4	51.843,8	-138,5	-0,3	889,7	1,7
2. Dług z tytułu kredytów	16.980,2	18.057,5	18.032,8	-24,7	-0,1	1.077,3	6,3
2.1. Bank Światowy	7.015,8	7.002,2	7.002,2	0,0	0,0	-13,6	-0,2
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	9.753,6	10.844,5	10.820,2	-24,3	-0,2	1.090,9	11,2
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	210,8	210,8	210,4	-0,4	-0,2	0,0	0,0
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	3,6	3,6	3,6	0,0	-0,6	0,0	-0,2
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (EUR/PLN)</i>	4,1709	4,1779	4,2085	0,0	0,7	0,0	0,2

Tablica 8. Zadłużenie SP wg kryterium miejsca emisji wyrażone w mln USD (wg nominatu)

Wyszczególnienie	XII 2017	II 2018	III 2018	zmiana		zmiana	
				III 2018 – II 2018		III 2018 – XII 2017	
				w mln USD	w %	w mln USD	w %
Zadłużenie Skarbu Państwa	266.703,0	278.465,4	280.654,3	2.188,9	0,8	11.762,4	4,4
I. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	185.141,5	192.869,6	194.509,1	1.639,5	0,9	7.728,1	4,2
1. Dług z tytułu SPW	178.411,2	186.016,8	187.298,2	1.281,4	0,7	7.605,6	4,3
1.1. Rynkowe SPW	173.989,9	181.320,5	182.504,8	1.184,3	0,7	7.330,6	4,2
- bony skarbowe	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
- obligacje skarbowe wyemitowane na rynek krajowy	173.989,9	181.320,5	182.504,8	1.184,3	0,7	7.330,6	4,2
1.2. Obligacje oszczędnościowe	4.421,3	4.696,3	4.793,3	97,1	2,1	274,9	6,2
2. Pozostałe zadłużenie krajowe SP	6.730,2	6.852,8	7.210,9	358,1	5,2	122,6	1,8
II. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	81.561,5	85.595,7	86.145,2	549,4	0,6	4.034,3	4,9
1. Dług z tytułu SPW	61.213,4	63.524,4	63.910,7	386,3	0,6	2.311,0	3,8
2. Dług z tytułu kredytów	20.343,7	22.066,9	22.230,0	163,1	0,7	1.723,2	8,5
2.1. Bank Światowy	8.405,5	8.556,9	8.632,0	75,0	0,9	151,4	1,8
2.2. Europejski Bank Inwestycyjny	11.685,6	13.252,4	13.338,6	86,3	0,7	1.566,8	13,4
2.3. Bank Rozwoju Rady Europy	252,6	257,7	259,4	1,8	0,7	5,0	2,0
3. Pozostałe zadłużenie zagraniczne SP	4,3	4,4	4,4	0,0	0,3	0,1	1,8
<i>Kurs przyjęty do obliczeń (USD/PLN)</i>	3,4813	3,4188	3,4139	0,0	-0,1	-0,1	-1,8

Ministerstwo Finansów
 Departament Długu Publicznego
 tel. +48 22 694 50 00
 sekretariat.dp@mf.gov.pl